

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Migracje w świetle ujęć teoretycznych	9
1.1. Podstawowe definicje i pojęcia	11
1.2. Rodzaje migracji i ich klasyfikacja	13
1.3. Czynniki migracji	19
1.4. Teorie migracji	21
Rozdział 2. Sytuacja demograficzna społeczeństwa Śląska Opolskiego w świetle pochodzenia regionalnego ludności w latach 1950–2002	31
2.1. Sytuacja społeczno-polityczna ludności Śląska po II wojnie światowej ...	36
2.2. Sytuacja demograficzna ludności Śląska Opolskiego w latach 1950–2002	43
2.2.1. Sytuacja demograficzna w województwie opolskim w okresie powojennym	43
2.2.2. Rozwój ludności Śląska Opolskiego w latach 1950–2002 według pochodzenia regionalnego i etnicznego	47
2.3. Podsumowanie	75
Rozdział 3. Rozmiary emigracji i struktura społeczno-demograficzna emigrantów stałych i czasowych z województwa opolskiego w układzie przestrzennym w latach 1950–2003	77
3.1. Rozmiary i struktura emigracji stałej z województwa opolskiego w latach 1979–1987	82
3.1.1. Struktura emigrantów według wieku i płci	82
3.1.2. Struktura emigrantów według źródeł utrzymania	93
3.1.3. Struktura emigrantów według poziomu wykształcenia	97
3.2. Rozmiary i struktura migracji stałych i czasowych z województwa opolskiego w latach 1988–2003	101
3.3. Migracje zagraniczne z województwa opolskiego w świetle Narodowego Spisu Powszechnego 2002 r.	116
3.4. Fazy migracji zagranicznych	122
3.4.1. Faza wysiedleń	123
3.4.2. Faza łączenia rodzin	123

3.4.3. Faza emigracji o różnorodnych czynnikach (etnicznych, politycznych, społecznych)	124
3.4.4. Faza migracji o podłożu ekonomicznym	130
3.5. Podsumowanie	132
Rozdział 4. Wpływ migracji zagranicznych na lokalne rynki pracy	
Śląska Opolskiego w latach 1992–2004	135
4.1. Bezrobocie na lokalnych rynkach pracy w latach 1992–2004	136
4.2. Struktura bezrobotnych w województwie opolskim w 2002 r.	145
4.3. Bezrobocie a migracje zarobkowe z województwa opolskiego po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej	149
4.4. Podsumowanie	154
Rozdział 5. Społeczno-ekonomiczne skutki migracji do Niemiec w świetle własnych badań empirycznych	155
5.1. Charakterystyka społeczno-demograficzna badanych gmin	155
5.2. Metodologia badań	158
5.3. Struktura społeczno-demograficzna migrantów z indywidualnych badań ankietowych	159
5.3.1. Wiek i płeć migrantów	159
5.3.2. Stan cywilny i rodzina	162
5.3.3. Poziom wykształcenia migrantów	163
5.3.4. Znajomość języka niemieckiego	163
5.4. Sytuacja społeczno-ekonomiczna migrantów w świetle badań własnych	165
5.4.1. Zagadnienia ogólne	165
5.4.2. Zagadnienia szczegółowe	169
5.4.3. Stosunek badanych i ich rodzin do migracji	184
Zakończenie	193
Aneks	201
Summary	207
Resumé	213
Literatura	219